

Brusa de cotó blanc

Museu actual:

Museu Municipal de Vilassar

Cronologia:

1900-1909

Gènere:

Dona

Procedència:

Catalunya

Brusa de cotó blanc amb obertura davantera. Està adornada amb puntes blanques. Coll amb punta que surt d'una pitrera, amb una peça superior amb solapa per darrere i un escot triangular per davant acabat amb dues solapes rematades per puntes. Aquesta peça, que està sobreposada a l'estructura bàsica de la brusa, està cosida amb fil blanc i a màquina. A l'escot l'esmentada pitrera té sis tavelles estretes i està cordada amb centralment tres botons (l'obertura és sencera). La resta de botons que corden la brusa resten amagats pel farbalà que baixa per la part central de la brusa. La part del davant de la peça és llisa i el tall no està cenyit el cos. S'arrugava al ventre mitjançant un cinturonet cosit, que passava dels laterals als costats. Aquesta brusa no anava per dins de la faldilla, sinó que tenia un faldonet que quedava per fora. Els elements ornamentals d'aquesta brusa són de dos tipus: de caire estructural, com les tavelles o els calats a les costures de les peces que conformen l'esquena, i superflus, que consisteixen en el coll sobreposat i els punys. Pel que fa al patronatge, la part davantera no està tallada amb cap element de patronatge, sinó que es recull arrugada al ventre mitjançant un cinturonet. L'esquena, en canvi, es cenyeix a la cintura amb sis tavelles que s'obren al baix incrementant la forma de campana de la brusa. Les costures laterals es converteixen en dos costadets a l'esquena, la costura dels quals està dissimulada amb un entredós. Sota el braç hi ha dues pinces, que recullen la roba i l'adapten al cos. La peça, doncs, està configurada per quatre peces, les costures de les quals estan dissimulades per un entredós (0,5 cm) que subjecta les peces entre elles i funciona a la vegada d'ornamentació. Aquesta solució es dona també als laterals, per

tal d'unir les peces de darrere amb les dues davanteres. A la brusa hi ha un total de cinc costures dissimulades per la mateixa punta. Excepte la punta calada, que està feta sobre una batista fina, la resta de la camisa està confeccionada amb teixit de cotó. Les mànigues són molt corbes i bufades a l'espatlla i es recullen al puny on hi ha un farbalà de punta cosit a l'extrem. Aquesta brusa consta d'un folre cosit a l'interior cordat amb cinc botons de nacre blanc. Aquesta part està confeccionada amb un cotó més senzill. Hi observem encara les traces de la confecció. Aquest tipus de brusa acostumava a acompanyar el vestit sastre, raó per la qual s'ornamentaven sempre el coll i els punys, que eren les parts que quedaven a la vista. Tot i així, en el cas d'un coll tan ornamentat com aquest, es creu que era una peça exterior, pensada per no estar tapada. Podria ser, per tant, una peça d'ús quotidià, per estar per casa, i que respondria novament a l'interès per mantenir una imatge cuidada a dins de casa.

Creador:

Desconegut

Firma:

Desconegut

Malauradament, la majoria de peces conservades són de producció anònima. No hi ha cap element distintiu que permeti relacionar-les amb seguretat amb un creador determinat. Cal destacar que probablement en la majoria de casos es tractava de confecció domèstica; d'altres, de confecció més complexa, estaven confeccionades per un sastre o per una cosidora sense cap tipus de reconeixement d'autoria.

Cal tenir en compte que fins a les acaballes del segle XIX, a les llars pobres o humils, homes i dones vestien peces fetes majoritàriament a casa. D'aquesta producció estrictament casolana es passà, amb el temps, a una concentració de la feina en mans d'uns artesans que s'hi dedicaven de manera exclusiva. Així, la producció passà de satisfer les necessitats familiars a satisfer una demanda externa, implicant l'aparició d'un artesà especialitzat que, en el cas de la confecció, derivà en la figura del sastre.

Contràriament al que podria semblar, la modisteria no havia estat sempre una tasca reservada a les dones. De fet no fou fins al 1675 que a França es va permetre que les dones exercissin en aquest àmbit, en considerar que no estava ben vist que a les dones les vestís el sexe oposat. A partir d'aquell any les cosidores franceses van poder confeccionar vestits per a dones, amb excepció de les cotilles, i la roba d'infants fins a vuit anys. A França, la confecció de cossos per a dones i nens va continuar essent un privilegi de la corporació de sastres fins al 1871.

És força evident que existia una diferència entre la feina de la cosidora o costurera i la del sastre, que probablement raïa, ja no tant en la qualitat de la feina, sinó en el valor que se li donava a aquest darrer. Tot i així, tampoc els sastres etiquetaven les seves

peces. No serà fins al 1858, que el gran creador de moda Charles Frederick Worth començarà a etiquetar les seves peces amb el seu nom, a mode de marca. De fet aquesta pràctica ja es donava en altres àmbits, com la barreteria femenina (anomenada sovint “modes” a l'època). Aquest fet implicà una petita revolució en el món de la indústria de la moda, ja que per primera vegada es reconeixia el nom del creador com un valor afegit a la peça. En el cas català, les primeres etiquetes van aparèixer a finals dels anys 70 del segle XIX.

Any:

1905-1908

Ús:

Exterior

Tipologia d'ús:

Indumentària d'inspiració internacional

Tipus de peça:

Indumentària civil femenina

Tacte:

Llis

Color:

Blancs

Ornamentació:

Punta

Tavelles

Botons

Farbalà

Material:

Cotó

Enllaços externs:

<http://collections.vam.ac.uk/item/O142756/blouse-unknown/>

Hemeroteca:

<http://hemerotecadigital.bne.es/issue.vm?id=0001946142&search=&lang=ca>

Bibliografia:

AMBROSE, GAVIN; Harris, Paul. Diccionario visual de la moda. Barcelona: Gustavo Gili, 2008.

BANDRÉS OTO, MARIBEL. El vestido y la moda. Barcelona: Larousse, 1998.

BAUDOT, FRANÇOIS. La moda en el siglo XX. GUSTAVO GILI, 2008

BAXTER-WRIGHT, EMMA [ET. AL.] Moda vintage: la evolución de la moda y el vestido en los últimos cien años. Barcelona: Parramón, 2008

BUXBAUM, GERDA (ed.) Iconos de la moda: el siglo XX. Barcelona: Electa, 2007.

CODINA, MÓNICA. “Crear moda, hacer cultura”. A: Ars Brevis: anuario de la Cátedra Ramón Llull Blanquerna, n. 10 (2004), p. 43-62.

[1]

CODINA, MÓNICA; MONTSERRAT HERRERO (eds.) *Mirando la moda: once reflexiones*. Madrid: Ediciones Internacionales Universitarias, 2004.

DELPierre, MADELEINE. *Le costume: la haute couture de 1940 à nos jours*. Paris: Flammarion, cop. 1991

Elio Berhanyer: *50 años de moda: exposició*, Museo del Traje, CIPE. Madrid: Ministerio de Cultura, Subdirección General de Publicaciones, Información y Documentación, 2008.

FIGUERAS SERRA, JOSEFINA. *Moda española: una historia de sueños y realidades*. Madrid: Ediciones Internacionales Universitarias, 2003.

FUKAI, AKIKO (ed.) *Moda: una historia desde el siglo XVIII al siglo XX : la colección del Instituto de la Indumentaria de Kioto* Taschen, 2006

GOLBIN, PAMELA. *Madeleine Vionnet: puriste de la mode*. Paris: Arts décoratifs, 2009

HERRERO, MONSERRAT. "Fascinación a la carta: moda y posmodernidad". A: *Nueva revista de política, cultura y arte*. N. 72 (nov.-dic. 2000), p. 79-87.

Inspiraciones: Mariano Fortuny y Madrazo: exposició, Museo del Traje – CIPE.

Direcció, Eloy Martínez de la Pera Celada; textos, Eloy Martínez de la Pera Celada [et al.]. Madrid: Ministerio de Cultura, Subdirección General de Publicaciones, Información y Documentación, 2010.

La mirada de Vogue: exposición. Editor, Javier Pascual del Olmo; directora, Yolanda Sacristán; subdirector, Javier Fernández de Angulo; comissari, Rafael Levenfeld; coordinació, María Fitz James Stuart. Madrid: Museo del Traje, Centro de Investigación y Patrimonio Etnológico: Ediciones Condé Nast, 2004.

Manus x machina: fashion in an age of technology. New York: Metropolitan Museum of Art, 2016

MARTÍNEZ BARREIRO, ANA MARÍA. "La difusión de la moda en la era de la globalización". A: *Papers: revista de sociología*, n. 81 (2006), p. 187-204. [2]

MARTÍNEZ BARREIRO, ANA MARÍA. "La moda en las sociedades avanzadas". A: *Papers: revista de sociología*, n. 54 (1998), p. 129-137. [3]

MORALES, MARÍA LUZ. *La moda: el traje y las costumbres en la primera mitad del siglo XX*. Barcelona: Salvat, 1947.

Mutations: mode, 1960-2000. Exposició. Musée de la mode et du costume (París, França). Paris: Paris-musées, 2000.

NICOLÁS MARTÍNEZ, MARÍA DEL MAR. "Mariano Fortuny y Madrazo: vestidos y tejidos de la colección del Museo del Traje". A: *Indumenta: revista del Museo del Traje*, n. 0 (2007), p. 113-122. [4]

PARICIO ESTEBAN, PILAR. "El encuadre de la moda en los diarios españoles de información general de ámbito nacional (1900-1994)". A: *Revista Latina de comunicación social*, n. 28 (2000), p. 1-4. [5]

Paris-couture-années trente. Exposició. Paris-Musées : Société de l'histoire du costume, cop. 1987

REMAURY, BRUNO (ed.) *Dictionnaire de la mode au XXe siècle* Paris : Regard, cop. 1996

RIVIÈRE, MARGARITA. *Diccionario de la moda: los estilos del siglo XX*.

Barcelona: Grijalbo, 1999.

SAILLARD, OLIVER; DUCHÊNE, VIRGINE, MANESCAU, JACQUELINE. L'homme objet : la mode masculine de 1945 à nos jours. Marseille: Musées de Marseille , 1996

SCOPA-ZUCCHI, OSCAR (ed.). Vogue España 100 años de moda. Madrid; Barcelona; París: Condé Nast, 2000..

SICARD, MARIE-CLAUDE. Lujo, mentiras y marketing: ¿cómo funcionan las marcas de lujo? Barcelona: Gustavo Gili, 2007.

SMITH, PAUL JULIÁN. Contemporary Spanish culture: tv, fashion, art and film. Cambridge: Polity press, 2003.

URREA, INMACULADA. Coco Chanel: la revolución de un estilo. Barcelona: Ediciones Internacionales Universitarias, 1997

URREA, INMACULADA. Desvistiendo el siglo XX. Madrid: Ediciones internacionales universitarias, 1999

VÁSQUEZ ROCCA, ADOLFO. “La moda en la postmodernidad: deconstrucción del fenómeno fashion”. A: Nómadas: revista crítica de ciencias sociales y jurídicas, n. 11 (2005).

VILAR, MARÍA JOSÉ. Estética y tiranía de la moda. Barcelona: Planeta; Madrid: Editora Nacional, 1975.

VV.AA. Moda: una historia del siglo XX. TASCHEN BENEDIKT, 2012

WAUGH, NORAH. The cut of women's clothes 1600 – 1930 London: Faber and Faber, 1968.